

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Flemming Bonne, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:28

(Ordfører for forslagsstillerne)

Flemming Bonne (SF):

Jeg kan høre på ordførertalerne, at det forholder sig sådan, at der, selv om affolkningen af småøerne fortsætter, tilsyneladende ikke rigtig er nogen vilje til at styrke rammerne for, at øerne kan vende den negative udvikling selv. Pæne ord gør det desværre ikke alene; der skal noget handling til.

Selv om småøerne bebos af engagerede og kreative mennesker, der brænder for livet i deres lokalsamfund, skal der altså sikres nogle styringsmæssige rammer og nogle økonomiske muligheder, således at beboerne sammen med kommunalbestyrelsen kan skabe den nytænkning, der skal til, for at flere vil leve, bo og arbejde på øerne.

Forslaget til folketingsbeslutning er fremsat med henblik på at styrke og udvikle rammerne for lokaldemokratiet på de danske småøer, så bosætningen og erhvervsudviklingen bliver stimuleret. En vedtagelse af forslaget pålægger regeringen senest den 6. oktober 2009 at – som punkt 1 – fremsætte lovforslag til ændring af den kommunale styrelseslov, således at kommuner med småøer får mulighed for oprettelse af direkte eller indirekte valgte øråd og ansættelse af øadministratorer, som skal være ørådet behjælpelige med at administrere øtilskud og samtidig være administrativt ansvarlige for de dele af den kommunale drift, som efter aftale med kommunalbestyrelsen lægges ud til afgørelse i ørådet. Som punkt 2 pålægges regeringen at evaluere øernes økonomi, herunder færgedriften, øernes indvirkning på kommunernes økonomi – her tænker vi på forholdet mellem skatteindtægterne over for udgifterne – og de særlige øtilskud med henblik på at undersøge, om de har øget erhvervsudviklingen, bosætningen, antallet af iværksættere og virkelysten især på småøerne, men også gerne pege på yderligere ideer og eventuelt direkte eller indirekte tilskudsmuligheder, der kan styrke udviklingen yderligere på øerne.

Forslaget beskriver valgbarhed til ørådene med krav om fast bopæl på øen; og at sidde i ørådet udelukker medlemskab af kommunalbestyrelse og regionsråd. Forslaget omhandler li-

geledes ørådenes selvstændig varetagelse af opgaver, der henlægges til afgørelse efter aftale med kommunalbestyrelsen, og at ørådenes afgørelse derfor også kan indbringes for overordnede myndigheder, som hvis de var truffet af kommunalbestyrelsen.

Øtilskuddene – til færgedrift, til erhvervs- og kulturtiltag – kommer i dag fra en række kilder, fra landdistriktsmidlerne til investeringer på landbrugsbedrifter, fra Fødevarerministeriet, fra Lokale- og Anlægsfonden og fra EU. Fra forslagsstillerne ønskes en evaluering af, dels om disse tilskud samlet set har styrket udviklingen på øerne, dels om andre tiltag eller tilskud kan sætte yderligere gang i udviklingen.

Danmark er i en fase, hvor væksten både i den offentlige service, erhvervsudviklingen og bosætningen centraliseres og trækker mod de store vækstområder. Det er en udvikling, der trækker Danmark skævt og efterlader udkantskommuner, landdistrikter i udkantsområder og de danske småøer i en uhyre vanskelig situation. Landbrugets industrialisering fremmer også den skæve udvikling. Når arbejdspladserne forsvinder og de offentlige servicetilbud forsvinder, siver befolkningen langsomt væk fra udkantsområderne, og de danske småøer har mistet mange fastboende. Der bor i dag kun 5.000 mennesker på vores små øer.

Kl. 14:33

Hvis vi vil fastholde og udbygge bosætningen og skabe mere liv på øerne, skal vi fra Folkettingen have større fokus på de rammebetingelser, øerne skal klare sig under. Øernes store udfordringer er at fastholde en kommunal service i en tid, hvor kommunerne er blevet store og går efter stordriftsrationaler i stedet for at skabe mindre, effektive enheder. Som formanden for Sammenslutningen af Danske Småøer fortalte ved sidste øhøring: Kommunalreformen ødelægger simpelt hen den kommunale service.

Blandt udfordringerne er også at fastholde skoletilbud, ældreservice, omsorgstilbud, foreningstilbud osv. Dernæst er der færgedrift, hvor billetpriserne stiger. Der er problemer med rekruttering af skibsførere, som besværliggøres af nogle helt urealistiske krav til skibsførere ifølge Småøernes Færgeselskaber. Der er problemer med rekruttering af læger, der er problemer med redningsberedskaber, der er ulige konkurrencevilkår for erhvervslivet, fordi de pålægges ekstra transportudgifter eller omkostninger til transport med færgerne, og det kan gå hen og betyde vældig meget for nogle virksomheder.